

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö 28.6.2012

LAUSUNTO VEROTILILAIN MYÖHÄSTYMISMAKSUN MUUTTAMISESTA

Valmistellun lakiesitysluonnoksen mukaan verotililain mukaista myöhästymismaksua esitetään alennettavaksi viidellä prosenttiyksiköllä nykyisestä 20 prosentista. Samalla luonnoksessa esitetään tehtäväksi eräitä muita muutoksia myöhästymismaksun määräytymiseen.

Esityksessä ei valitettavasti ole otettu huomioon Taloushallintoliiton ja laajasti myös muiden elinkeinoelämän järjestöjen esittämää näkemystä siitä, että oma-aloitteisten virheiden korjaamiseen olisi paremminkin kannustettava kuin ankarasti sanktioitava. Myöhemmille korjausilmoituksille on tarvetta inhimillisissä virhetilanteissa, joissa ei ole kyse vilpillisestä veronmaksun välttämisestä. Käytännössä on myös tilanteita, joissa vero on maksettu täysin ajallaan, mutta ilmoitus on jäänyt antamatta. Näitä virheitä tapahtuu käytännön arjessa sähköiseen asiointiin liittyvien erilaisten kömmähdysten takia.

Inhimillisten virhetilanteiden lisäksi kausiveroilmoituksen korjaamistarpeita on erityisesti tilikauden viimeisen kuukauden ilmoituksen osalta, kun arvonalisäveron ajallisessa kohdistamisessa siirrytään tilikauden aikana noudatetusta menettelystä lain edellyttämään suoriteperusteeseen. Täysin ajantasaisen ilmoituksen antaminen tarkoittaisi lähtökohtaisesti lähes tilinpäätöstasoisia raportointia jo heti vuodenvaihteen jälkeen.

Virheitä tapahtuu ja kaikkien edun mukaista on, että virheet korjataan. Ongelmana on pidettävä sitä, että inhimillisistä virheistä rangaistaan myöhästymismaksulla, jonka korkeutta on perusteltu veronsaajien tiedonintressillä. Tasoa on perusteltu siis pikemminkin verontilitykseen liittyvillä seikoilla kuin teon moitittavuudella. Jos ja kun myöhästymismaksua on pidettävä rangaistuksenluonteisena seuraamuksena, ei ole hyväksyttävää, että näinkin korkea seuraamus määrätään hallinnollisessa prosessissa täysin automaattisena osana verotilijärjestelmää.

Verotililain säätämiseksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 221/2008) arvioitiin, että: "Veronkorotuksesta luopuminen maksulaininlyönnin sanktiona ja sen osittainen korvaaminen myöhästymismaksulla pienentäisi valtion tuloja vuositasolla arviolta noin 20 miljoonaa euroa."

Nyt annetussa esitysluonnoksessa ei ole esitetty laskelmia, onko mainittu arvio käynyt toteen tai siitä, onko verotililain mukainen myöhästymismaksukäytäntö jopa kiristynyt ja lisännyt valtion tuloja.

HE 221/2008:ssä tai nyt annetussa hallituksen esityksen luonnoksessa ei ole esitetty vertailua esim. Ruotsiin, jossa verotilijärjestelmä siihen sisältyvine sanktioineen on ollut käytössä ja yhtenä esikuvana Suomen järjestelmää luotaessa. Ruotsissa ei tietävästi peritä kahdenkertaisia seuraamuksia eli erillistä ilmoituksen myöhästymismaksua ja veron viivästyskorkoa.

Taloushallintoliitto esittää verotililain 10 §:ää muutettavaksi luonnoksessa esitettyjen muutosten lisäksi siten, että lakiin säädettäisiin myöhästymismaksulle euromääräinen alaraja, jota pienempää maksua ei perittäisi. Tällainen raja vähentäisi sanktioita tilanteissa, joissa kyse on tahattomasta virheestä tai vähäisestä moitittavuudesta ilmoitusvirheen suhteen. Se lieventäisi ongelmaa, jonka järjestelmä selvästikin sisältää rangaistuksenluonteisen seuraamuksen määräämisenä automaattisesti ilman selvitystä teon moitittavuudesta.

Riittävän korkean rajan asettaminen varmistaisi, että tavanomaisissa esim. juuri tilikauden katkokseen liittyvissä ilmoituspuutteissa ei määrättäisi rangaistuksenluonteista myöhästymismaksua vaan kannustettaisiin virheiden korjaamiseen. Vähäiset myöhästymismaksut aiheuttavat Verohallinnolle ja yritysten taloushallintoon turhaa hallinnollista taakkaa - veronmaksukäyttäytymisen tai valtion tulokertymän kannalta niillä ei ole mitään merkitystä.

Esitämme tällaisen rajan lisäksi ministeriössä myös pohdittavaksi, antavatko nykyiset huojennussäännökset ylipäättään riittävää joustoa esim. virhetilanteissa, joissa vero on täysimääräisesti ja ajallaan maksettu, mutta ilmoitus on inhimillisen virheen vuoksi jäänyt antamatta.

SUOMEN TALOUSHALLINTOLIITTO RY

Juha Ahvenniemi
toimitusjohtaja

Taloushallintoliitto (TAL) on taloushallinnon ulkoistus- ja asiantuntijapalveluja tarjoavien auktorisoitujen, alan osaavimpien tilitoimistojen valtakunnallinen liitto. Liittoon kuuluvilla jäsenillä on lähes 130 000 asiakasta pk-yrityksistä listayhtiöihin. Liiton jäsenet tarjoavat kirjanpidon, verotuksen, palkkahallinnon, talouden ja laskennan, rahoituksen ja yrityskauppakonsultoinnin, talousjohtamisen, talouden koulutuksen sekä tietotekniikan palveluja erityisesti pk-yrityksille.

